

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Cette œuvre est hébergée sur «*Notes du mont Royal*» dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

SOURCE DES IMAGES

Google Livres

EX NICOLAI
DAMASCENI
VNIVERSALI HISTORIA

SEV

De moribus gentium libris excepta

IOHANNIS STOBÆI

collectanea,

QVÆ

NICOLAVS CRAGIVS latina fecit, &
seorsum edidit.

A P V D

Petrum Santandreamum,

CLIOXCIII.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

1000

1000

A P V D

1000

1000

VIRTUTE, ERUDITIONE
ET GENERE NOBILISSIMO

OLIGERO ROSÆCRANTIO

ILL. D. GEORGII ROSÆGR. F.

NIC. CRAGIVS S. D.

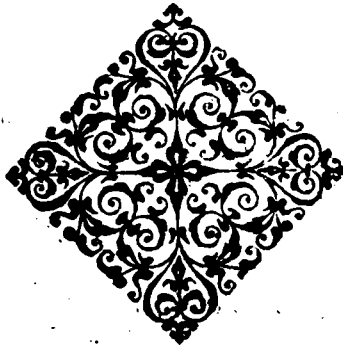
Radicatur à multis Nobil. Oligere, & quidem doctissimis viris, singularis tui ingenij felicitas, necnon egregium circa Philosophiam studium. Et tu ipse re fidem facis, nihil ad gratiam ab illis fingi, sed quantum laude eorum fertur, tantum merito tibi tribui. Praclarum vero institutum, nec scio an generoso & excelso tuo animo aliud dignius. Ac gratulor patriæ familieque talem Rosæcrantium; gratulor parentibus tam insignem filium. Sed patere tamen, mi Oligere, amore tui, patriæque studio, hoc à me dici, non tantum convenire tibi tam illustri loco orto, eam quæ in contemplatione naturæ occupata est Philosophiam; sed multo magis alteram, quæ de Virtutis actionibus disserit, & vitæ civilis præcepta tradit. Nam hæc propius ipsum hominem id est mentem nostram attingit, & in ea humana sapientiæ meditatio & exercitatio præcipuè consistit. Quod haud dubie ita saniores quique Philosophorum iudicarunt, qui illa non contenti, istius studium vel maxime sibi excolendum existimarunt. Id quod ne longè petitis exemplis tibi confirmare necesse sit, à Principibus Philosophorum disces. Uide mihi septem sapientes Græciæ, qui Philosophiam ipsam condide-

runt, eorum solum Thaletem habes natura arcana scrutantem, reliqui in Politia versati. Et ex illis ijs Philosophis, quos maxime facere potes, Socrates, Plato, Aristoteles, Theophrastus, permagnam in hanc operam & studium posuerunt. Acque ut paucis absoluam, fuit hoc familiare cunctis ferè Philosophis, ac in primis Academicis tum Peripateticis. Quorum è numero est Nic. Damascenus haud postremus, qui ad exemplum Aristotelis ac Theophrasti, huius generis scripsit libros octoginta καθολικῆς ἰσοεῖας, ut vocat, seu de moribus gentium vniuersarum, plenos haud dubie bonae frugis & multiplicis doctrinae. Utinam extarent tantummodo, tum huius, tum istorum auctorum quos dixi, scripta, non esset ista erudita doctrina pars à cultoribus adeo deserta: sed inueniret complures tui similes verè nobiles, id est ad virtutis gloriam recta via grassantes, quorum animis efficacissimum sui amorem excitaret. Sed quia manca praeceptorum aliquatenus Philosophia, & historia huiusmodi politica destituimur, haud nullo in operapretio studium ab iis occupari putandum, quibus ad curam est haec qualiacunque veterum Rerumpub. monumenta conseruare. Quapropter quae istius Nic. Damasceni in collectaneis àpud Stobaeum reperi, placuit descripta & seorsum excusa hoc tempore euulgare, ac quod ad Gnomas seu sententias proprie non pertineant, suo quasi auctori ex aliena possessione asserta restituere. Nam quae apud Athenaeum sunt, vel quae alia eò pertinentia obseruare licuerit, aliàs addicurus. Ac tamen si non sint haec eius generis, ut politicum efficiant, sicut nec item philosophorum praecepta: eo tamen loco habenda, ut cum vsu rerum coniuncta prudentiae & consilij fundamenta maiorem in modum confirment. Sed praecepta & instituta politica Nobiliss. Oligere, ex hisce & alijs philosophorum libris petes: vsum certè non aliunde melius disces,

quam

5
quam ab illustri parente tuo, in quo Deus tibi viuum sapientia &
aliarum magnarum virtutum exemplum statuit. Ad cuius imi-
tationem si totum te compares, eique te quam simillimum praestes,
nihil ferè maius est, quod à te patria desiderat. Quod tibi vt con-
tingat, omnes patria amantes precamur, idque vt de te indubitatè
speremusq; virtus & eruditio iubet tua. Per quam virtutem tuam,
Nobiliss. Oligere, te maiorem in modum rogo velis hunc libellum
tuo nomini dicatum, gratum habere, & pro illo animum, vnde
prodyt, longè magis acceptare. Quod si feceris, hoc quod iam stu-
dij mei erga te pignus, huius libelli oblatione habes, dabo operam
vti postmodum aliquo cum fœnore luam & redimam.

Vale feliciter nobilissime
Oligere.

ΕΚ ΤΩΝ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΥ ΚΑΘΟΛΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ.

ΘΥΝΟΙ.

Θυνοί τοις ναυμαχοῦσι φιλανθρώποις διχόμενοι, φίλους ποιουῦνται. Τῶν δὲ ξένων, τοῖς μὲν ἐκουσίως ἐλθόντας, σφόδρα τιμᾶσι· τοῖς δὲ ἀκουσίως, κολάζουσι.

ΑΡΙΤΟΝΟΙ.

Αρίτωνοι τῆς ἐμφύχων ἐδὼν δόπο κτείνουσι. τὰ δὲ κεράμια τῆς χρυσηλείῳ ἐν χρυσοῖς ἐλύττειν φυλάττουσι.

ΔΑΡΔΑΝΟΙ.

Δαρδανεῖς, Ἰλλυρικὸν ἔθνος, τελεῖ ἐν τῆς βίῃ λούοντα μόνον, ὅταν γημῶνται, καὶ ἐπὶ γάμοις, καὶ τελευτῶντες.

ΓΑΛΑΚΤΟΦΑΓΟΙ.

Γαλακτοφάγοι, Σκυθικὸν ἔθνος, αἰοκοί εἰσιν, ἄκωπερ καὶ οἱ πλείστοι Σκυθῶν.

Τροφῶν δὲ ἔχουσι γάλα μόνον ἵππων, ὅξ ἢ τυροποιουῦντες, ἐσθίουσι καὶ πίνοσι. Καὶ εἰσι ὅλα τὸ δυσμαχέτατοι, σὺν αὐτοῖς πάντη τὴν τροφῶν ἔχοντες. οὗτοι καὶ Δάρειον ἐτρέφαντο.

Εἰσὶ δὲ καὶ διχαστάτοι, κοινὰ ἔχοντες τὰ τε κτήματα καὶ τὰς γυναῖκας. ὥστε τοῖς μὲν πρεσβυτέροις αὐτῆς πατέρας ὀνομάζειν, τοῖς δὲ νέοις παῖδας, τοῖς δὲ ἡλικίας ἀδελφοί.

Ὡν ἡ καὶ Ἀνάχαροις, εἰς τῆς ἑπτασφῶν νομιμαδίας· ὅς ἦλθεν εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἵνα ἰσορροπή τὰ τῆς ἄλλων νόμιμα.

Τούτων καὶ Ὀμπροεὶς μέμνηται, ἐν οἷς φησι·

Μυστῶν τ' ἀρχαμάχων καὶ Ἀγαυῶν ἵππομολγῶν,

Γαλακτοφάγων, Ἀβίων τε, διχαστάτων ἀνθρώπων. Ἀβίοις δὲ αὐτοῖς λέγει, ἢ ὅλα τὴν γλῶσσην γειωργεῖν, ἢ ὅλα τὸ αἰοίκοις εἶναι, ἢ ὅλα τὸ χρῆσθαι

EX NICOLAO DAMASCENO
DE MORIBVS GENTIVM.

THYNI.

HYNI naufragos humaniter excipiunt, & amicitia sibi deuinciunt. Sed & ex peregrinis eos, qui sponte accedunt, eximie honorant: Qui verò inuiti ad ipsos delati fuerint, puniuntur.

ARITONI.

Aritoni nullum animal mactant. Oraeula sua testis inscripta habent, quæ in aureis inuolucris custodiunt.

DARDANI.

Dardani, gens Illyrica, ter saltem in vita lauantur, quum in lucem recens editi sunt, quum nuptias contrahunt, quum saro sunt functi.

GALACTOPHAGI.

Galactophagi, gens Scythica, non in ædibus degunt, vt & plerique alij Scytharum.

Victus eis saltem equarum lacte constat, vnde caseos conficiunt, vt ita eo tum potu tum cibo vtantur. Itaque non facile bello superantur, quod commeatus vbique ipsis præsto sit. Hi & Darium domum remeare coegerunt.

Sunt autem inuicem iustissimi, vt pote qui facultates & vxores communes habeant. Vnde inter se Seniores quosuis patres suos appellant, iuniores filios, & æquales fratres.

Ex his oriundus Anacharsis, in septem sapientum numero habitus, qui in Græciam venit, vt leges & instituta aliorum disceret.

Quin meminit eorum & Homerus vbi inquit,

Myforum cominus pagnantium, & Agauorum equas mulgentium.

Et Galactophorum, Abiorumque iustissimorum hominum. Abios autem vocat eos, siue quod terram non colerent, siue quod sine domibus degrent, siue etiam quod hi soli arcus in

ρηῖσθαι τούτους μόνοις τόξοις. βίον γὰρ λέγει τὸ τόξον.

Παρά τούτοις ἐδὲ εἷς, ἔτι φρονῶν ὡς φασιν, ἔτι μισῶν, οὔτε φοβούμενος ἰσορήθη, δεῖ τὴν τῆ βίου κοινότητα, καὶ δικαιοσύνην.

Μαχίμοι δὲ οὐχ ἦσαν αὐτῶν αἱ γυναικες, ἢ οἱ ἄνδρες, καὶ συμπολεμοῦσιν αὐτοῖς ὅταν δέη. Καὶ δεῖ τὸ Αμείζονας χηναιστάτας εἶναι, ὡς ποτὲ ἐλάσθη μάχη Ἀθηῶν καὶ Κιλικίας, ὅπ ποτὲ παρώκουε ἐγγὺς τῆς Μαιώπδος λίμνης.

Ι Β Η Ρ Ο Ι.

Ἰβήροι αἱ γυναικες κατ' ἔτος δ, π αὐ δευφαίωσιν ἐν κοινῷ δικαίουσιν. Ἄνδρες δὲ χροτόνητοι κείνατες, τὰ πλείστα ἐργασαμένωι περατιμῶσιν.

Ἐχουσι δὲ καὶ μέτερον πζώνης, ἢ τὴν γαστέρα ἀφελασῶν αὐ μὴ διυπθῶσιν, αἰχρὸν ἠζουῦται.

Ο Μ Β Ρ Ι Κ Ο Ι.

Ομβρικοί ἐν πᾶσι πρὸς τοὺς πολέμιοις μάχαις ἀχίσιον ἠζουῦται ἠτιμηδίοι ζῶν, ἀλλ' ἀναγκαῖον ἢ νικᾶν, ἢ ἀποθνήσκων.

Ομβρικοί ὅταν πρὸς ἀλλήλους ἔχουσι ἀμφοισθήτησιν, καὶ δουπλιθύντες, ὡς ἐν πολέμῳ, μάχονται καὶ δοκοῦσι δικαιοτέρα λέγειν, οἱ τοὺς ἐναντίους ἀποσφάζαντες.

Κ Ε Λ Τ Ο Ι.

Κελτοὶ οἱ τῶ ἀκμασθὶ γήτνωσιντες, αἰχρὸν ἠζουῦται τοῖσιν καταπίπτοντα ἢ οἰκίας φέρων.

Πλημμυεῖδες δὲ ἐν τῆς ἔξω θαλάττης ἐπερχομένης, μεθ' ὅπλων ἀπαντᾶντες ὑπομύκων ἕως κατακλύζονται, ἵνα μὴ δοκοῦσι φέρωντες τὸν θάνατον φοβεῖσθαι.

Κελτοὶ σιδηροφορεῦντες τὰ κτ' πόλιν περὶ τούσιν.

Μείζω δὲ ὅσιν ἐπιτήματα κτ' τῆ ξένοι ἀειλόγτος, ἢ πολίτευ. Ἰσθ' τῆ μὲν γὰρ θάνατος ἢ ζήμια ἰσθ' τῆ δὲ πολίτου φειγῆ.

Τιμῶσι μέλιστα τοὺς χέουσι τῶ κοινῷ περὶ σκτομύρους.

Τὰς δὲ θύρας τῶ οἰκῶν ἐδέποτε κλείουσι.

Π Α Ι Δ Α Λ Ι Ο Ι.

Ἐν Παιδαλίοις, ἰσθ' τῶ ἔδνει, οὐχ ὁ θύων, ἀλλ' ὁ σιωπώτατος τῶ παρῶν-

bellis vsurparent. Arcus enim poetæ haud rarò βίος dicitur.

Apud hos (vt ferunt) neminem deprehendere est inuidia laborantem, aut odio flagrantem, siue metu perculsum, propter vitæ istam communionem & iusticiam.

Bellicosæ autem ipsorum non minus mulieres sunt, quam viri, quæ & vnà in prælium eunt, quum ita factò opus. Itaque & Amazonas scæminas generosissimas esse, adè vt progressæ sint cum exercitu olim Athenas, & in Ciliciam vsque, quando videlicet iuxta Mæotim paludem habitarunt.

I B E R I.

Iberorum mulieres quotannis in publicum exhibent, quod tela confecerunt. Viri autem suffragiis lecti de ipsis iudicant, & quam earum plurimum laborasse inueniunt, ei primos honores deferunt.

Habent quoque zonam certæ mensuræ, intra quam si venter cuiusquam comprehendi nequeat, pro dedecore id magno habetur.

Vmbrii quum controuersias inter se habent, pugnant armati ac si bello congregiendum esset: & videntur iustio rem habuisse causam, qui aduersarium interemerint.

C E L T Æ.

Celtæ Oceani accolæ, pro dedecore habent, si quis muro aut domui ruenti se subducatur.

Inūdatio quum ex mari exteriori accedit, armis induti ei obuiam eunt, subsistuntque donec mergantur, idque ne fugientes videantur quoquo modo mortem formidare.

Celtæ gladiis cincti Reipub. negotia tractant.

Grauiorem etiam pœnam apud eos luit, qui peregrinum, quam qui ciuem interemerit. Illi enim mors irrogatur, isti exilium indicitur.

Ante omnes honore eos afficiunt, qui victoria potiti agrum aliquem in publicum acquisuerunt.

Ianus ædium nunquam occlusas habent.

P Æ D A L I I.

Apud Pædalios, gentem Indicam, non sacrificus, sed prudentissimus

παρόντων κατάρχεται ἤϊερον. αἰτιῦται δὲ αἰεὶ ὡδὴ τῆς διῶν ἐδὲν ἄλλο, πάλιν δικαιοσύνης.

ΠΡΑΤΣΙΟΙ.

Πραῦστοι τοὶ ἀσυγίτονας, ἐὰν λιμῶν πιεδῶσι, τρέφουσι.

ΤΕΛΧΙΝΕΣ.

Τελχῖνες αἰθροποιοῦνομαζόμενοι τὸ ἀέκαθην κρήτες, οἰκήσαντες τε καὶ ἐν Κύπρῳ. μεταναστάντες δὲ εἰς Ρόδον, καὶ φερόντες τὴν νῆσον καταχρόντες, βάσκακοί τε σφόδρα ἦσαν καὶ φθονεοί.

Τελχῖται δὲόντες, καὶ τὰ τῆς φροτίερον ἔργα μιμησάμενοι, Ἀθῶνας τελχῖνας ἀγαλμᾶ φερόντες ἰδρύσαντο, ὡς εἰ τις λέξη Ἀθῶνας βάσκακου.

ΤΑΡΤΗΣΣΙΟΙ.

Παρὰ Ταρτησίοις νεωτέρῳ πρεσβυτέρῳ καταμαρτυρεῖν, ἐκίξισι.

ΛΕΥΚΑΝΟΙ.

Λευκανοὶ διχάζονται ἀλλήλοις, ὡς εἰς ἄλλου πνὸς ἀδικήματος, ἔτα καὶ ἀσωτίας καὶ ἀργίας.

Ἐὰν δὲ τις ἀσωτῶ δυνείσας χρείας ἐλεγχθῆ, σέρεται αὐτῷ.

ΣΟΤΝΙΤΑΙ.

Παρὰ Σουίταις κατ' ἔτος, οἷτι ἡἴδιοι κείνοντα δημοσία, καὶ αἱ παρ-
δίνοι. ὁ δὲ νεοῦς ἀείσος ἐῖ), λαμβάνει ἡ βούλευται, εἰδ' ὅ μὲν ἐκείνον
δυνείσας, καὶ ἔτος ἐφίξῃς.

ΛΙΜΙΡΝΙΟΙ.

Λιμύρνοι κοινὰ τὰς γυναικας ἔχουσι, καὶ τὰ τέκνα ἐν κοινῷ τρέφουσι
μέχρι ἐτῆς πέντε. εἴτα τῶ ἕκτω σιωνέγκαντες ἀπαρτα τὰ παῖδια, τὰς
ὁμοιοτητας πρὸς τοὺς ἀνδρας εἰσάζουσι, καὶ ἐκείνῳ τὸ ὄμιον λοποδιδασκί
πατεῖ. ἀφ' ἧς δὲ ἀπολάβῃ τὸ παῖδιον, ἐκείνῳ μὲν ὄμιον λαμβάνει.

ΣΑΤ.

rissimus omnium qui præsto sunt, sacra auspicatur. Petitur autem à Diis nihil aliud quam iustitia.

P R A Y S I I .

Praysij, vel Prasij, vicinos fame afflictos alimento subleuant.

T E L C H I N E S .

Homines illi qui Telchines dicti, antea quidem Cretenfes erant, sed postea & Cyprum inhabitauerunt. Vnde quum in Rhodum migrassent, primique eam insulam occupassent, maligni admodum & inuidi extiterunt.

Quum verò & hi artes mechanicas exercerent, maiorumque opera imitarentur, Mineruæ Telchinæ statuam primi crexerunt, quod nomen sonat ac si dicas, Mineruæ inuidæ.

T A R T E S S I I .

Apud Tartessios minori natu aduersus maiorem testimonium ferre non licet.

L V C A N I .

Lucani tanquam criminis alicuius, etiam luxuriæ ignauæq; iudicia agitant.

Si quis conuictus luxurioso mutuum dedisse, mutuo isto mulatur.

S A M N I T E S .

Apud Saunitas vel Samnites de adolescentibus & virginibus quotannis publicum habetur iudicium. Quem igitur eorum optimum esse sententia iudicum pronunciarit, is sibi ex virginibus eligit uxorem quam vult, deinde secundus ab eo alteram, & sic de cæteris fit deinceps.

L I M Y R N I I .

Limyrnij vxores habent communes, & liberos communiter alunt vsque ad annum ætatis quintum. Anno autem sexto in vnum conuocant omnes pueros, atque tum ex similitudine ad quemlibet virorum coniecturam facientes, cuiuslibet similem patri filium assignant. Quum itaque quis agnouerit puerum suum, tum quilibet eum vt filium educat.

ΣΑΥΡΟΜΑΤΑΙ.

Σαυρομάται δὲ τεινῶν ἡμερῶν σιτουῦται εἰς ἀλήθειαν.

Ταῖς δὲ γυναιξὶ πάντα πείθονται ὡς δ' ἀσπίνας.

Παρθένον δὲ ἔφεστέρον ἀμοικίζουσι πρὸς γάμον. κείνῃ ἀνὸς πολέμου ἀνδρακτείνῃ.

ΚΕΡΚΕΤΑΙ.

Κερκέται τοὺς ἀδικήσαντας ὀποιοῦν, τῆς ἰεῶν ἀπίργουσι.

Ἐὰν δὲ τις κυβερνῶν σκῆφος δξαμάρτη, πωροσόντες ἐφεξῆς ἐκροσοὶ ἐμπύουσι αὐτῶν.

ΜΟΣΤΝΟΙ.

Μόστωι τὸν ἑαυτῆς βασιλεία τρίφουσι ἐν πυργῶν κατάκλεισον.

Ἐὰν δὲ τις δόξη κακῶς ποτὲ βίβη λειῶσαι, τῶν λιμῶν αὐτὸν δαποκτείνουσι.

Τὸν δὲ τρεφόμενον ὅτιον ἔξίσου διαλεγοῦσι, μέγας κομῆ ἔξελόντες τοῖς ἀφικνεμόμοις ξένοις.

ΦΡΥΓΕΣ.

Φρύγες ὄρκοις ἔχωνται, οὐτ' ὀμνῶντες, οὐτε ἄλλοις ἔξορκουῦντες.

Ἐὰν δὲ τις παρ' αὐτοῖς γεωργικὸν βοῦν δαποκτείνῃ, ἢ σκῆφος τῆς φερί γεωργίας κλέψῃ, θανάτῳ ζημῶσι.

Φρύγες ἔκατορύττουσι τοὺς ἰερεῖς τελευτήσαντας, ἀλλ' ἐπὶ λίθοις διακρήχας πύσσασιν ὄρδοι.

ΛΥΚΙΟΙ.

Λύκοι τὰς γυναῖκας μάλλον, ἢ τοὺς ἀνδρας τιμῶσι, καὶ καλοῦνται μητράδων. Ταῖς τε κληρονομίας ταῖς θυγατέρας λείπουσι, ἔ τοῖς υἱοῖς.

Ὅς δὲ ἀνὸς ἐλδῶδες ἀλφ' κλέπτων, δούλος γίνεται.

Τὰς δὲ μαρτυρίας ἐν ταῖς δικαίαις, οὐκ εἰδὺν παρέχονται, ἀλλὰ κατὰ μῦθον.

ΠΙΣΙΔΑΙ.

Πισίδαί δαπνοῦντες ἀπάρχονται τοῖς γυνῶσι, ὡς ἡμῖς τοῖς θεοῖς ὡρῶσιν εἰδῶσι.

GENTIVM.

13

SAVROMATÆ.

Savromatæ (vel Sarmatæ) tribus diebus cibo se ita ingurgitant, ut repleantur.

Vxoribus in omnibus obtemperant, tanquam Dominabus.

Virgini non prius nuptias concedunt, quæra hostem aliquem interfecerit.

CERCETÆ.

Cercetæ reos cuiuscunque admitti criminis ita puniunt, ut sacris interdican.

Si quis scapham gubernans impegerit, accedentes ordine singuli illi inspuunt.

MOSYNI.

Mosyni Regem suum educant turri inclusum.

Si quis iudicatus sit minus benè in publicum cõsuluisse, cum fame enecant.

Frumentum quod ipsis ex agris provenit æqualiter distribuunt, partem inde aliquam in commune conferentes pro peregrinis aduenientibus.

PHRYGES.

Phryges omni abstinent iureiurando, ita ut nec ipsi iurent, nec alios ad iurandum adigant.

Si quis apud eos bouem aratorem interfecerit, aut agriculturæ instrumentum surripuerit, morte mulratur.

Phryges non defodiunt in terram sacerdotes mortuos, sed super columnas lapideas decem cubitorum erectos statuunt.

LYCII.

Lycij plus honoris mulieribus quam viris deferunt, nominæque eis à matribus induntur: Itèmq; bonorum hæredes filias, non filios relinquunt.

Si quis liber condemnatus fuerit furti, pœna seruitutis ei irrogatur.

Testimonia in causis non protinus ferunt, sed post mensem demum.

PISIDÆ.

Pisidæ conuiuantes, parentibus epularum primitias libant, perinde uti nos Diis federum amicitizque præsidibus.

Graui-

Ἡ δὲ μοῖση κείσιν ἐστὶ πρῶτον καταθήκης· τὸν δὲ ἄποσερήσαντα, θανατοῦσιν.

Ἐὰν δὲ μοιχὸς ἀλάφ, φειάγεται τὴν πάλιν ἐπὶ οὐοῦ μὲν τῆς γυναικός, ἐπὶ ἡμέρας πεπτάς.

ΑΙΘΙΟΠΕΣ.

Αἰθίοπες τὰς ἀδελφὰς μάλιστα τιμῶσι καὶ τὰς ἀξιοδοχὰς μάλιστα καταλείπουσιν οἱ βασιλεῖς, ἐ τοῖς ἑαυτῶν, ἀλλὰ τοῖς τῶν ἀδελφῶν υἱοῖς. Ὅταν δὲ ὁ ἀξιοδοχὸς μὴ ᾖ, τὸν κάλλιστον ἐκ πάντων καὶ μαχηώτατον αἰεθῶνται βασιλέα.

Ἀσπῆσι δὲ δούκειαν καὶ δικμοσιλίην.

Ἄθροσι δὲ αὐτῶν αἰοικίαι, καὶ ἐν ταῖς ὁδοῖς κειμένων πολλῶν, ἐδὲ εἰς κλέπτει.

ΚΙΥΘ

ΒΥΑΟΙ.

Ἐν Βυαοῖς λίβυσι ἀπὸ μὲν ἀνδρῶν βασιλεύει, γυνὴ δὲ γυναικῶν.

ΒΑΣΟΥΛΙΕΙΣ.

Βασουλιεῖς λίβυσι ὅταν πολεμῶσι, τὰς μὲν νύκτας μάχονται, τὰς δὲ ἡμέρας εἰρήνῃ αἴουσι.

ΔΑΨΟΔΙΒΥΤΕΣ.

Δαψοδίβυτες ὅταν συναχθῶσι, πάντες ἅμα γαμοῦσι ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ μὲν ὄσον πλειάδος, καὶ μὲν τὴν εἰσάσιν χερσὶ τῶν γυναικῶν κατακειμένων κατασβέσαντες τὸν λύχρον εἰσέρχονται, καὶ ὁ τυχὼν μὲν αὐτῆς λαμβάνει.

ΙΑΛΧΛΕΥΕΙΣ.

Ἰαλχλεύεις λίβυσι, ὅταν πολλοὶ μνηστεύσονται γυναικᾶ ἀπὸ τῆς κενδιδεῖς ἢ δεπνοῦσι, παρούσης τῆς γυναικός. πολλὰ δὲ σινηπτόντων, ἐφ' ᾧ αὐτῆς γυνὴ γέλασεν, τούτῳ σώσκει.

ΣΟΡΔΟΛΙΒΥΤΕΣ.

Σορδολίβυτες ἐδὲν κἀκτιώται σκῆνος ἐξω κύλικος καὶ μαχαίρας.

ΑΛΙΤΕΜΙΟΙ.

Ἀλιτέμιοι λίβυσι τὰς ταχτάτοις αὐτῶν αἰεθῶνται βασιλεῖς· τῶν δὲ ἄλλων τιμῶσι τὰ δικμοσιλίην.

Gravissimum apud eos iudicium depositi agitur, quod qui fraude invertere convictus fuerit, morte afficitur.

Si quis in adulterio comprehensus fuerit, is cum adultera asino invidens per urbem circumducitur, idque ad constitutum aliquot dierum spacium.

ÆTHIOPE.

Æthiopes sororibus potissimum honorem exhibent, & successionem tradunt Reges, non suis, sed sororum filiis. Quod si ex iis nullus supersit, cui succedere ius sit, tum pulcerrimū omnium & bellicosissimum Regem deligunt.

Exercent ij præcipue pietatem & iusticiam.

Ædibus ipsorum nullæ sunt ianux, cumque in viis publicis multa sita iaceant, nemo eorum aliquid furatur.

B V Æ I.

Apud Buzos, Libyæ seu Africæ gentem; vir inter viros dominatum gerit, mulier inter mulieres.

BASVLIEI.

Basuliei, Libyæ gens, quum bellum gerunt, noctu quidem prælium committunt, interdiu verò pacem seruant.

DAPSOLIBYES.

Dapsolibyes simulatque in vnum continere, vniuersi simul nuptias cōtrahunt eodem die, post occasum pleiadum. Etenim vt conuiuati sunt ad mulieres, seorsim accumbentes extinctis luminibus adeunt, quamque earum fortè quispiam nactus fuerit, eam & vxorem ducit.

IALCHLEVEI.

Ialchleuei, gens Libyca, quum multi simul eandem sponsam ambient, apud socrum seu sponsæ petitiæ patrem cœnant. Dum verò multis diebus sibi inuicem illudunt, cui eorum sponsa arripserit, is eam ducit.

SARDOLIBYES.

Sardolibyes nullam suppellectilem sibi parant, præter calicem & gladium.

ALITEMI.

Alitemij Libyæ perniciosissimos Reges eligunt: Ex reliquis prout quisque maximè iustus est, ita & dignitate eminet.

ΝΟΜΑΔΕΣ.

Οἱ Νομάδες τῆν Λιβύων, ἐ ταῖς ἡμέραις, ἀλλὰ ταῖς νύξιν, αὐτῆν ἀειθροῖσι τὸν χρόνον.

ΑΦΑΡΑΝΤΕΣ.

Αφάραντες Λίβυες ὀνόματα ἐκ ἔχουσι· ἡλίω δὲ αὐτῶν οἱ λοιδορευόμενοι, ὡς πολλὰ κακὰ φησάντι.

Τῶν δὲ θυγατέρων ἀείρας κείνουσι, τὰς πλείους χρόνον μαριμηκίας παρδένους.

ΒΟΙΩΤΟΙ.

Βοιωτῶν ἐνίοι τοῖς χρόνοις ἐκ δαποδιδόντας εἰς ἀγορὰν ἀγορτες, καδίσει κελδούουσι, εἶτα κοφινον ὀπιβάλλουσι αὐτὰ· ὅς δ' αὖ κοφινωθῆ ἀπμυς γήτασι, φασὶ δὲ τὸ παρδένου, καὶ ὁ Εὐειπίδου πατήρ, Βοιωτὸς ὢν τὸ γένος.

ΑΣΣΥΡΙΟΙ.

Ἀσσύριοι τὰς παρδένους ἐν ἀγορὰν πολλοῦσι τοῖς δέλουσι αὐτοὶ οὐκ εἰν ὀπίσθας μὲν τὰς ἀρχαῖστας καὶ καλλίστας, εἶτα τὰς λοιπὰς ἐφεξῆς. Ὅταν δὲ ἰδῶσι ὅτι τὰς φαυλοτάτας, κηρύττεισι, πόσον τις δέλει φερσλαφῶν τμήτης σωμακίαν, καὶ τὸ σωμακίαν ἐν τῆς τῆν ἀπρεπῶν τμήτης ταύτας φερσλάουσι.

Λοκῶσι δὲ μέλιτα βαθίτητα καὶ ἀοργησίαν.

ΠΕΡΣΑΙ.

Πέρσαις ὁμῆ ποιεῖν ἐξέειν, ἐδὲ λέγουσι.

Ἐμ δὲ τις πατὴρα κτείνη, ὑπόβλητην αὐτὸν ὀνοτάμ.

Ἐὰν δὲ πᾶσα φερσλαφῆ βασιλῆος μαστῶσται, φασὶ τῶν, ὡς ἀγαθῶν τυχόν, ὅτι αὐτὸ ἐμνήσθη βασιλῆος.

Ἄθλα δὲ λαυβαίουσται φασὶ βασιλῆος πολυτεκνίας.

Οἱ δὲ πᾶσι παρ αὐτοῖς, ὡσπερ μαθήματα, τὸ ἀλαθύνειν διδάσκουσι.

ἸΝΔΟΙ.

Παρ Ἰνδοῖς ἔαν τις δαπορηθῆ δανείου, ἢ ὡς καταθήκης, οὐκ ἔστι κείσται.

NOMADES.

Nomades & ipsi Libyū gens, in temporum diuersione non diebus, sed noctibus vtuntur.

APHARANTES.

Apharantes Libyes nominibus carent, soli orienti conuicium faciunt, vt qui multa mala in lucem proferat & ostendas.

Ex filiabus optimas eas censent, quæ tempore quam longissimo virgines manent.

BŒOTI.

Quidam Bœotorum decoctores qui non sunt soluendo in forum adducunt, & considere iussis cophinum superimiciunt: Ac qui hoc cophini pœna affectus fuerit, inde infamis fit. Quam pœnam irrogatam etiam Euripidæ patri, qui ex Bœotis oriundus erat, sunt qui existimant.

ASSYRII.

Assyrij virgines in foro vendunt quibuslibet eas sibi iungi desiderantibus. Ac primo quidem veneunt, quæ forma omnium sunt venustissima, tum deinceps reliquæ. Quum verò ventum tandem fuerit ad maximè deformes, per præconem divulgant, quantum quisque pecuniæ accipiat, vt eam ducat. Atque ita pretium ex formosarum venditione redactum, in elocandas deformes impendunt.

Coniungunt pariter exercentes in moribus potissimum grauitatem & mansuetudinem.

PERSÆ.

Apud Persas quod factum turpe existimatur, id nec dictu honestum censent.

Si quis patrem necauerit, eum subdititium non genuinum filium existimant.

Si quem iusserit Rex flagitiis caedi, ita tanquam beneficio affectus, gratias agit quod eius Rex meminisset.

Quibus soboles numerosa est, ij præmium eo nomine à Rege ferunt.

Apud ipsos, vera dicere, non fecerit acque disciplinam aliquam discunt.

Apud Indos quum quis fraudatur mutuo aut deposito, actio-

κείσιν ἀλλ' αὐτὸν αἰπάτα ὁ πρῶτος.

Ὁ δὲ πρῶτος πηχέστας χεῖρας ἢ ὀφθαλμὸν θανάτῳ ζημιῶται.

Τὸν δὲ μέγιστα ἀδικήσαντα, ὁ βασιλεὺς κελδεὶ κίεραδα, ὡς ἐχάτης ἕσος ταύτης ἀπμίας.

Ἰνδοι ἀπικρατήματα, ὅταν ταλοθύσοι, τῆς γυναικῶν τῶν περὶ-
λασάπῳ, αὐτῆς δὲ κίερον ἀγῶν μέγιστος γίνεται, ἀποβαλὼν τῶν κηλῶν ἐ-
κείτω τῆς φίλων.

ΛΑΚΕΔΑΙΜΟΝΙΟΙ.

Λακεδαιμονίους πύχνας μανθαιεν ἀλλας ἢ τὰς εἰς πόλεμον, αἰχρὸν ὄρν.

Ἐσιῶνται δὲ πάντες ἐν κοπῇ.

Τοὺς δὲ γέροντας αἰχμύονται, ἐδὲν ἤτον ἢ πατέρας.

Γυμνάσια ὡσπερ ἀνδρῶν ὄρν, ἔτι καὶ περδίνων.

Ξινορα δὲ ἐμβιοῦ ἐκίεσιν ἐν Σπάρτῃ, ἐπὶ Σπαρτιάταις ξενιδέον.

Ταῖς δὲ αὐτῆς γυναιξὶ ὄρν κελδεύοντα ἐν τῆς δειδουάπῳ κίεραδα, καὶ ἀστῶν καὶ ξένων.

Κρηματίζεσθαι δὲ αἰχρὸν Σπαρτιάτη.

Νομίσματα δὲ χεῶνται σκύνῳ, ἐὰν δὲ ὄρν πῆ δρεθῆ χεῦσος ἢ ἀρ-
γυεῖς, θανάτῳ ζημιῶται.

Σεμπύονται δὲ πάντες, ἐπὶ τῆς κελπυνοῦ αὐτοῖς παρέχῃ, καὶ κη-
κούς ταῖς ἀρχαῖς.

Μαχαρίζονται δὲ μᾶλλον παρ' αὐτοῖς οἱ γυναικῶν ἀποθησοπονητες, ἢ οἱ
ἀτυχῶς ζῶντες.

Οἱ δὲ πᾶσι νομίμως πῆ πνα βωμοῖς πῆμοις μαστρουῶνται, ἕως αὐ-
τὸ ὄρνι λειφθῶντες σφραῖωσαν.

Αἰχρὸν δὲ ὄρν δουλῶν ἀστέλιον, ἢ συγλύμωσιν, ἢ φίλων χρεῖδα.

Κείσιν δὲ ταῖς γεροῖαις ἐπὶ τῆς τέρματι τῆ βίῃ περσῆδῃται, τοῖς πῆ
δὲ ἢ κηκῶς ζῶσιν.

Ὅταν δὲ σερπύσανται ἔξω χεῦσος, πῆρ δὲ βωμοῖν τῆ ἀγῆτορος Διὸς
ἐναυσάμωρος πυρφόρος λεγόμενος, αὐτοῖς τῆ βασιλεῖ ἀσβέσιν αὐτὸ
πρῶτον.

nem non habet, sed sibi culpam imputare debet, quod credit.

Si quis artificem manu vel oculo priuauerit, morte pœnam luit.

Qui grauissimo obnoxius delicto est, iubente Rege tondetur, tanquam hoc extremæ sit ignominia.

Indis mortuis iungitur in rogum vxor ex omnibus dilectissima vnâ cremanda. Inter ipsas autem acerrimum certamen oritur, adiuuantibus quamlibet suis amicis, uti vincat.

LACEDÆMONII.

Lacedæmonij non satis honestum ducunt, aliis operam nauare artibus, quam ad res bellicas pertinentibus.

Cibum omnes viri vnâ capiunt.

Senes quo suis omnes reuerentur, non secus ac parentes suos.

Vt viris sua sunt exercitia: ita sunt virginibus item sua.

Peregrinis Spartę degere fas non est, nec Spartanum peregrę proficisci.

Vxoribus suis potestatem faciunt prolem suscipiendi ex pulcerrimis, tum ciuium tum peregrinorum.

Quæstum facere Spartano indecorum.

Nomismate vtuntur ex Corio. Quod si verò cōtingat aurum domi alicuius vel argentum deprehendi, morte pœnam luit.

Maxima omnibus hinc gloria, a se humiles & obedientes magistratibus suis præbeant.

Beatiores apud eos iudicantur, qui præclaram mortem opperunt, quam qui in magna prosperitate viuunt.

Pueri ex lege quadam aram circumeuntes flagellantur, donec pauci ex iis reliqui; perdurantes sub flagris, coronas præmium auferunt.

Minus honestum censetur timidum aliquem, contubernalem vel Gymnasiij socium, vel amicum sibi iungere.

De Senibus iudicium fit circa finem vitæ, qui nam ex iis bene, qui sequius vitam suam traduxerint.

Quum exercitus educitur extra limites regionis, ignem incendit sacerdos, qui Pyrphorus, id est ignifer, dicitur, ab ara Iouis ductoris, quem à Rege non procul remotus præfert, inextinctum seruans.

Συνικτιμπούσασθαι τὰ βασιλεί μάντις, κηϊατροί, κηϊ αὐληταί, οἷς ἐν ταῖς μάχαις ἀπὶ σαλπήγων αἰεὶ χροῶνται, μάχονται δὲ ἐς τεφανωμένους.
 Ἰπανίστανται ἢ βασιλεί πάντες, ὧν λωὶ φόρον. Οὐμύει τε παρὰ τῆς ἀρχῆς ὁ βασιλεύς, κῆ τοῖς τῆς πόλεως νόμοι βασιλεύει.

ΚΡΗΤΕΣ

Κρητὲς παρῶτοι Ἑλλήνων, νόμοι ἔχον Μίνως θεῖου, ὅς κηϊ παρῶτες ἑθαλασοκρατίσιν. παρῶτοποιεῖτο δὲ Μίνως ὡρῶ τῷ Διὸς αὐτῆ μίμηθηνάται, δι' ἐννεά ἐτῶν εἰς τὴν ὄρεσ φοιτῶν, ἐν ᾧ Διὸς αὐτῶν ἐλέγχετο, κακείθει αἰεὶ πινάξ νόμοις φέρον τοῖς Κρησὶ. Μίμνηται δὲ τούτου κηϊ Οὐμπερς, ἐν οἷς λέγει.

Τοῖσδ' ἐνὶ Κνωσὸς μεγάλη πόλις, ἐνθα Μίνως γε.

Ενέτωρε βασιλεύει, Διὸς μεγάλοιο βασιλῆς.

Οἱ δὲ Κρητῶν πάντες ἀγαλάζονται κοινῆ μετ' ἀλλήλων σκληραγωγούμενοι, κηϊ θῆρας κηϊ δρόμοις ἀναιτίαις ἀνυπόδυτοι κατανούοντες, κηϊ τῶν ἐνόπλιον πυρρίχων ἐκποιοῦντες, λῶ πῆνα παρῶτος εὐρε Πύρριχος κηϊ δὲ νιάτης Κρηῆς τὸ γένος.

Συασιτούσι δὲ ἐν κοινῶ οἱ ἄνδρες, τῶν αὐτῶν διαίτων ἔχοντες ἕξιου πάντες.

Δῶρα δὲ αὐτοῖς ὅσῃ ὅπλα πημύταται.

ΑΥΤΑΡΙΑΤΑΙ

Αὐταράται τοῖς ἀδυνάτοισ ἢ ἑραπῶτων ἐν ταῖς ὁδοπορείαις ἐδῶποτε ζῶντας ἄπο λείπουσι.

ΤΡΕΒΑΛΛΟΙ

Τρεβάλλοι τῆς τῆρας φαλαγγας ἐν ταῖς μάχαις ποιοῦνται, τῶν παρῶτων ἢ ἀθηνῶν, τῶν ἐχιδνῶν ἢ κρηπίσων, τῶν τρεῖς κηϊ πέντε, τῶν λυδῶν τῶν πῶν γυναικῶν, ἀν αὐτοῖς εἰς συγγῶν τροπιδμοῖς κωλύουσι βλασφάμουσαι.

ΚΑΤΣΙΑΝΟΙ

Κατσιανοὶ τρεῖς ἢ ἑξὶ γυναικῶν θρηνησῶν, τρεῖς δὲ τῶν ἀγαθῶν μάχαιζουσαι.

ΚΙΟΙ

Κίοι τοῖς ἀποθανόντας κατακαύσαντες κηϊ ὁσολογήσαντες ἐν ἄλλω

ταῖ

Adiunguntur autem Regi in bellum eunti Vates, medici, tibicines. Nam tibiis in bellis vice tubarum vtuntur. Pugnantes autem coronis ornantur.

Regi assurgunt omnes præterquam Ephori. Iurat autem Rex antequam regnum adeat, Imperaturum se iuxta leges Reipublicæ.

CRETENSES.

Cretenſes primi inter Græcos leges habuerunt, à Minoe Rege conditas, qui & primus maris imperio potitus eſt. Fingebat autem Minos ſe ab ipſo Ioue didiciſſe, quod per annos nouem ad montem quendam commearet. Vbi antrum Ioui ſacrum erat, à quo reuerſus ſemper leges aliquas Cretenſibus attulit. Cuius meminit Homerus ſuis verſibus, quorum hæc ſententia:

Inter illas eſt Gnoſſus vrbs magna, vbi Minos

Nouem annis imperauit, qui Iouis magni confabulator erat.

Cretenſium pueri in vnum publicè congregantur, ibique vna duriter educantur, & venationibus dediti per accliuia nudis pedibus diſcurrunt, & armati ad ſaltationem Pyrrhicham dictam magno labore aſſueſcunt, cuius inuētor fertur fuiſſe Pyrrhichus Cydoniates, genere Cretenſis.

Viri autem ſimul in publico cibum capiunt, eadem victus ratione æqualiter omnia ipſis præbentur.

Dona apud ipſos pluriſimi æſtimata, ſunt arma.

AUTARIATÆ.

Autariaræ milites per viam ægros imbecillèſque factos, in viuis nunquam relinquunt.

TRIBALLI.

Triballi quatuor Phalanges ſeu ordines in acie inſtruunt: Primam Phalangem faciunt imbecillium: Alteram ab ea fortiffimorum quorumque: Tertiam Equitum: vltimã mulierum, quæ reliquos in fugam verſos conuiciis ſiſtunt.

CAUSIANI.

Cauſiani eos qui in lucem eduntur, deplorant; qui autem è vita excedunt, eos beatos iudicant.

CII.

Cij mortuos quum cremarunt oſſa eorum colligunt, quæ in

τὰ ὅσα καταπίσασιν, εἶτα ἐνθέντες εἰς ἀλοῖον, καὶ κόσκινον λαβόντες
αἰσπλέσιν εἰς πύλας, καὶ πρὸς τὸν αἴμα ἐξοδίζουσι, ἀρχὴς αὐ
πάντα ἐκφυσηθῆ καὶ ἀφανῆ γήνηται.

Τ Α Τ Ρ Ο Ι .

Ταῦροι Σκυθικὸν ἔθνος, τοῖς βασιλεῦσι τοῖς δυνουαίτοις ἤν φίλων συγ-
κατατάσσουσιν. ὁ δὲ βασιλεὺς ἀποθανόντος φίλου, ἢ μέρος ἢ τὸ ὅλον ἀποτί-
μει ὠπίον, πρὸς τὴν ἀξίαν τῆ τελευτήσαντος.

Σ Ι Ν Δ Ο Ι .

Σινδοὶ ποσούτοις ἰχθὺς ἔπι τοῖς τάφοις ἐπιβάλλουσιν, ὅσοις πολεμίοις ὁ
θαπτόμενος ἀπεκτονῶς ἦ.

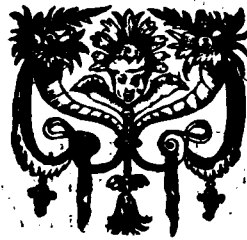
Κ Ο Λ Χ Ο Ι .

Κολχοὶ τοῖς τελευτήσαντας ἔτάπυσιν, ἀλλὰ γρεμῶσιν ἀπὸ δένδρων.

Π Α Ν Η Β Ο Ι .

Πάνηβοι Λίβυες, ὅταν αὐτοῖς βασιλεὺς ἀποθάνῃ, τὸ μὲν σῶμα κατορύτ-
τουσι, τὴν δὲ κεφαλὴν ἀποκόψαντες, ἢ χυσοῦσαντες ἀνατιθέουσιν ἐν ἱερῷ.

Τ Ε Λ Ο Σ .

mortario contundunt. Tum in nauigium imponentes in altum nauigant, vbi per cribrum ea ad ventos dispergunt, donec omnia difflantur & euanescunt.

TAVRI.

Tauri, Gens Scythica, vnà cum Regibus mortuis gratiffimos quosque eorum amicos humare solent. Rex verò quum amicum aliquem morte amittit, aut partem auriculæ, aut totam eam abscindit, prout dignitas amici mortui merebatur.

SINDI.

Sindi quum quenquam sepeliunt, tum quot hostes in vita occiderit, totidem pisces, eius sepulcro iniiciunt.

COLCHI.

Colchi vita functos non humi sepeliunt, sed ab arboribus suspendunt.

PANEBI.

Panebi Libyes mortuo Rege corpus reliquum terra condunt: caput autem trunco amputatum inaurantes in sacris statuunt.

F I N I S.

